

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2013 Rhif. 2127 (Cy. 208)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Clerc i Gorff Llywodraethu) (Cymru) 2013

<i>Gwnaed</i>	- - - -	23 Awst 2013
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad</i>		
<i>Cenedlaethol Cymru</i>	- -	28 Awst 2013
<i>Yn dod i rym</i>	- -	20 Medi 2013

Mae Gweinidogion Cymru drwy arfer y pwerau ym mharagraff 19(2) a (3) o Atodlen 1A i Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998(1), adrannau 19(2), 23 a 210 o Ddeddf Addysg 2002(3) ac adrannau 23, 24 a 32 o Fesur Addysg (Cymru) 2011(4), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Clerc i Gorff Llywodraethu) (Cymru) 2013 a deuant i rym ar 20 Medi 2013.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “yr hyfforddiant” (“*the training*”) yw'r hyfforddiant a nodwyd yn y ddogfen a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru ym mis Medi 2013 o'r enw “Cynnwys hyfforddiant ar gyfer clerff llywodraethu yng Nghymru”(5) sy'n nodi at ddiben adran 24 o Fesur Addysg (Cymru) 2011 yr hyfforddiant a'r safonau rhagnodedig;

-
- (1) 1998 p.31. Mewnosodd adran 59(2) o Ddeddf 2002 Atodlen 6 I'r Ddeddf honno yn Neddf 1998 fel Atodlen 1A. Mae swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol o dan Atodlen 1A i gael eu trin fel pe baent wedi eu trosglwyddo i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn unol ag adran 211 o Ddeddf 2002 ac yna i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).
- (2) Fel y'i diwygiwyd gan adran 38 o Ddeddf Addysg 2011 (p.21) .
- (3) 2002 p.32. Diwygiwyd adran 210(7) gan adran 21(1), (3)(c)(i) a (ii) o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 (mccc 2). Trosglwyddwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan yr adrannau hyn i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).
- (4) 2011 mccc 7.
- (5) ISBN Rhif 978-0-7504-9645-2.

ystyr “Rheoliadau 2005” (“the 2005 Regulations”) yw Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005(6);

ystyr “Rheoliadau 2010” (“the 2010 Regulations”) yw Rheoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir a Diwygiadau Amrywiol (Cymru) 2010(7);

ystyr “Rheoliadau 2012” (“the 2012 Regulations”) yw Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion (Trosi o fod yn Fwrdd Gweithredol Interim) (Cymru) 2012 (8); ac

ystyr “swyddog cymorth i lywodraethwyr” (“governor support officer”) yw person a gyflogir gan awdurdod lleol yn unswydd neu yn bennaf at y diben o ddarparu cymorth a chynghor i'r awdurdod lleol, i benaethiaid ac i lywodraethwyr.

(2) Mae unrhyw gyfeiriad yn y Rheoliadau hyn at gorff llywodraethu yn gyfeiriad at gorff llywodraethu ysgol a gynhelir yn ardal yr awdurdod lleol.

(3) At ddiben y Rheoliadau hyn mae'r cwestiwn a yw clerc wedi cwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol ai peidio i'w benderfynu gan y person a ddarparodd yr hyfforddiant i'r clerc hwnnw.

(4) At ddibenion Rheoliadau 2012, mae cyfeiriadau yn y Rheoliadau hyn at “corff llywodraethu”, “llywodraethwr” a “llywodraethwyr” i'w darllen fel cyfeiriadau at “corff llywodraethu cysgodol”, “llywodraethwr cysgodol” a “llywodraethwyr cysgodol”.

Darparu clerc i gorff llywodraethu

3.—(1) At ddiben y rheoliad hwn, mae clerc i gorff llywodraethu—

- (a) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 42 i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 43 o Rheoliadau 2005; neu
- (b) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 50 i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 51 o Rheoliadau 2010.

(2) Os yw corff llywodraethu yn gwneud cais i'r awdurdod lleol i ddarparu person i'w benodi yn glerc, rhaid i'r awdurdod lleol hwnnw ddarparu person addas i'w benodi cyn pen 16 wythnos ar ôl i'r awdurdod lleol gael y cais hwnnw.

(3) Mae person addas—

- (a) yn berson sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol; neu
- (b) yn swyddog cymorth i lywodraethwyr.

(4) Caiff yr awdurdod lleol godi ffi am ddarparu person i weithredu fel clerc i'r corff llywodraethu.

(5) Pan fo awdurdod lleol yn arfer y pŵer i godi ffi o dan baragraff (4) ni chaniateir i'r ffi a godir fod yn uwch na'r gost o ddarparu'r clerc.

Hyfforddiant clerc i gorff llywodraethu

4.—(1) At ddiben y rheoliad hwn, mae clerc i gorff llywodraethu—

- (a) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 42 i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 43 o Rheoliadau 2005;
- (b) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 58(1) i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 58(5) mewn cysylltiad â phwyllgor a sefydlwyd yn unol â rheoliadau 55 i 57 o Rheoliadau 2005;

(6) O.S. 2005/2914 (Cy.211), fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2005/3200 (Cy.236), O.S. 2006/873 (Cy.81), O.S. 2007/944 (Cy.80), O.S. 2009/2544 (Cy.206), O.S. 2010/638 (Cy.64), O.S. 2010/1142 (Cy.101), O.S. 2010/2582 (Cy.216) fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2012/1643 (Cy.212).

(7) O.S. 2010/638 (Cy.64).

(8) O.S. 2012/1643 (Cy.212).

- (c) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 50 i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 51 o Reoliadau 2010;
 - (d) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 67(1) i gyflawni'r swyddogaethau a nodwyd yn rheoliad 67(5) mewn cysylltiad â phwyllgor a sefydlwyd yn unol â rheoliadau 64 i 66 o Reoliadau 2010; neu
 - (e) yn berson a benodwyd yn rhinwedd rheoliad 10 o Reoliadau 2012.
- (2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), rhaid i glerc gwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol cyn pen pa un bynnag o'r canlynol yw'r diweddaraf—
- (a) blwyddyn o'i benodi yn glerc; neu
 - (b) blwyddyn ar ôl i'r Rheoliadau hyn ddod i rym.
- (3) Nid oes dim yn y rheoliad hwn yn gymwys i—
- (a) swyddog cymorth i lywodraethwyr;
 - (b) person sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol;
 - (c) llywodraethwr a benodwyd yn glerc yn unol â rheoliad 42 o Reoliadau 2005, rheoliad 50 o Reoliadau 2010 neu reoliad 10(3) o Reoliadau 2012.

Symud clerc i gorff llywodraethu o'i swydd

5.—(1) Os nad yw clerc i gorff llywodraethu yn cwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol yn unol â'r Rheoliadau hyn, yna rhaid i'r corff llywodraethu symud y clerc o'i swydd.

(2) Ni chaiff person sydd wedi ei symud o'i swydd yn unol â pharagraff (1) gael ei benodi yn glerc i gorff llywodraethu hyd nes y bydd y person hwnnw wedi cwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol.

23 Awst 2013

Huw Lewis
Y Gweinidog Addysg a Sgiliau, un o
Weinidogion Cymru

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn nodi cyn pen sawl wythnos y mae'n rhaid i awdurdod lleol ddarparu clerc addas i gorff llywodraethu ysgol a gynhelir. Maent hefyd yn nodi'r anghenion hyfforddi ar gyfer clerc i gorff llywodraethu mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru. Mae cynnwys gofynnol yr hyfforddiant wedi ei nodi mewn dogfen a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru.

Mae rheoliad 1 yn darparu y bydd y Rheoliadau'n dod i rym ar 20 Medi 2013. Mae rheoliad 2 yn cynnwys y darpariaethau dehongli.

Mae rheoliad 3 yn ei gwneud yn ofynnol bod yr awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol yn darparu i'r corff llywodraethu berson addas i'w benodi yn glerc. Mae person addas naill ai yn swyddog cymorth i lywodraethwyr neu yn berson sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant i glercod. Rhaid i'r awdurdod lleol ddarparu clerc cyn pen 16 wythnos ar ôl iddo gael y cais i wneud hynny gan y corff llywodraethu a chaniateir i'r awdurdod lleol godi ffi i dalu am y gost o ddarparu'r clerc.

Mae rheoliad 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch hyfforddiant clerc. Mae'n nodi bod yn rhaid i'r clerc gwblhau'r hyfforddiant yn foddhaol cyn pen blwyddyn ar ôl cael ei benodi'n glerc, neu cyn pen blwyddyn ar ôl i'r Rheoliadau ddod i rym.

Mae rheoliad 5 yn ei gwneud yn ofynnol, os nad yw'r clerc wedi cwblhau'r hyfforddiant yn unol â'r Rheoliadau, bod rhaid i'r corff llywodraethu symud y clerc o'i swydd. Dim ond ar ôl iddo gwblhau'r hyfforddiant y caniateir i glerc sydd wedi ei symud o'i swydd gael ei ailbenodi.